

MARIBORSKI VEČERNIK

Gena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2485
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Večja mesečno prejemna
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddetek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Lateranska pogodba -

Brez mači

Iz Trsta in Julijske Krajine prihajajo zadnje čase zopet žalostne vesti: fašistične oblasti uničujejo zadnje ostanke upo rabe slovenskega jezika. Edino v cerkvah je še bilo, našim slovenskim bratom v Italiji omogočeno izživljati se v svojem materinskem jeziku. Tudi v Trstu so bile v par cerkvah ob gotovih časih še dovoljene slovenske pridige in slovenske molitve. Pa so prišli med pridigo in molitvo razgrajči in onemogočili nadaljevanje pobožnosti v slovenskem jeziku. Sledila je tudi že prefektova prepoved. Namesto da bi bile oblasti kaznovale zločinske razgrajče, ki so motili cerkvene obrede, je kaznovano slovensko prebivalstvo s prepovedjo slovenskih pridig in slovenskih molitev. Značilno je, da so razgrajči prišli v cerkev in napadli slovenske vernike, ki po prepovedi slovenskih pridig in molitev seveda niso hoteli moliti v italijanskem jeziku, ampak so opravljali molitve tiho ma vsak pri sebi. Tudi za ta surovi napad niso bili napadalci kaznovani.

Tržaški Slovenci so tako ob zadnjo možnost, da bi pomolili v tržaških cerkvah v svojem slovenskem jeziku, tudi v onih okrajih mesta, ki so večini slovenski. Sedaj se zbirajo še v okoliških cerkvah. Ni pa nobenega dvoma, da bodo razgrajči, ki očividno delajo dogovorno z oblastmi, tudi tam uprizorili enake škandale in izposkovali tudi tam prepoved slovenskih pridig in slovenskih molitev.

Značilno je, da se ti dogodki pojavljajo sedaj, po končani abesinski ekspedaciji, v kateri so morali italijanski vojniki slovenske narodnosti pomagati širiti italijansko večtisočletno »kulturo« in »civilizacijo«. Sedaj so naši slovenski bratje kot vojniki izvršili svojo državljansko dolžnost, v zahvalo za to pa se jim jemlje še zadnja mrvica pravice: niti beseda božja jim ni več dopuščena v domačem jeziku.

Sramoten je strah petdeset- ali celo še večmilijonskega italijanskega naroda, ki se tolče po prsni, da je potomec Cezarja in mogočnih rimskih imperatorjev, pred pol milijonom slovenskega naroda v Julijski Krajini. Kje je širokogrudnost rimskih imperatorjev, ki so pač osvajali svet in podjarmili narode, a so jim puščali na miru jezik in šege ter običaje?!

In lateranska pogodba?! Konkordat, ki ga je papež sklenil z Mussolinijem in v katerem je izrecno zagotovljeno, da je narodnim manjšinam zajamčeno bogoslužje v njihovem jeziku?! Ali ta pogodba ne veže nikogar, ali je tudi ta pogodba samo krpica papirja?! Doslej smo na žalost pač videli, da so papež in italijanski škofje blagoslavljali italijansko orožje za abesinsko »civilizatorno« vojno, nismo pa doslej čuli še v nobenem koraku Svete stolice v obrambo določb lateranske pogodbe proti laškim oblastim, ki to pogodbo gazijo z nogami.

TOREJ VENDAR NEZAUPANJE.

V beograjskem »Vremenu« daja Lazica Marković obširno objavo o razlikah, ki obstajajo med dr. Mačkom in srbskim delom združene opozicije. Med drugim trdi v tej svoji izjavi, da je nezaupanje dr. Mačka in vodilnih hrvatskih krogov napram opozicijskim srbijskim politikom največja ovira sporazuma.

Španija v ognju in potokih krvi

PARIZ, 22. julija. Položaj v Španiji se v poslednjih 24 urah ni mnogo spremenil. Vladne čete beležijo nekatere uspehe na jugu, kjer so bili vstaški oddelki potisnjeni v slabše pozicije spricho dejstva, ker je dovoz vstaških čet iz španskega Maroka izostal. Na severu pa so vstaši zmagoviti in se jim je posrečilo zasesti več strateško prav važnih točk. Madridska vlada se izključno lahko zanaša na socialiste in komuniste. Kakor poročajo iz San Sebastiana so vstaši gospodarji v baskijskih provincah. Bajе zbirajo v vseh provincah ojačitve za pohod proti Madridu. Spotoma se priključujejo upornikom monarhistično usmerjeni kmetje. Po vročih borbah se je posrečilo vstašem zasesti San Sebastian in malo mesto Eibar, kjer so zavzeli veliko tvornico orožja in municije.

PARIZ, 22. julija. V Pariz sta prispela včeraj z vojaškim letalom dva višja španska častnika, zastopnika madridske vlade, ki sta se podala v francosko zunanje ministrstvo, potem, ko sta odklonila vsako izjavo novinarjem. Kakor domneva »Journal« gre za akcijo španske vlade potom obeh navedenih emisarjev za tem, da bi priskočila Francija na pomoč, zlasti ob mejah španskega Maroka.

V Malagi gori in teče kri v potokih

GIBRALTAR, 22. julija. Z angleškimi vojnimi ladjami prihajajo v Gibraltar neprestano Angleži, Francozi in Amerikanci iz sosednjih španskih pristanišč ter pripovedujejo, da je Malaga v plamenih. Več sto mrtvih, med njimi žene, pokriva ceste, dočim gre število ranjenih, ki so izpostavljeni izkrvavitvi ter smrti radi lakote in žeje, na tisoče. Po cestah teče kri dobesedno v malih potokih.

Vstaši še vedno gospodarji položaja v Sevili, Saragosi in Valadolidu

ORAN, 22. julija. Štiri vladi zveste edinice španske mornarice so prispale v Ceuto in so bombardirale po vstaših zasedeno pristanišče s težkimi granatami. Vstaške obalne baterije pa so prisilile napadajoče vojne ladje k umiku, pri čemer so zašle v angleško vodovje. Na poseben poziv angleške križarke so se umaknile iz angleškega vodovja.

MADRID, 22. julija. Kakor je posneti iz komunikacije madridske vlade po radiju, so vstaši še vedno gospodarji položaja v Sevili, Saragosi in Valadolidu ter si prizadeva vlada, da jih prežene iz teh mest.

PARIZ, 22. julija. Dotok beguncev iz Španije se množi. Med begunci je tudi prejšnji barcelonski guverner. V Andaluziji so silno krvavi boji med vstaši in komunisti. Predsednik katalonske generalitad v Barceloni Companys poroča potom radija, da je katalonska vlada gospodarica položaja. Navzlic temu so se morali vpoklicati marksisti kot dobrovoljci za zlom upora v provinci. V Barceloni se je moralo včeraj zopet proglašiti obsedno stanje. Največja nevarnost pretj sedaj Madridu od strani velike vstaške kolone, ki koraka ob železniški progi Bugos—Valadolid. Madridska vlada ji je poslala nasproti 150.000 mož iz vrst civilne garde, vojnih oddelkov ter oboroženih delavcev. Za danes se na tej progri pričakuje odločilna bitka.

V treh dneh 30.000 mrtvih

LONDON, 22. julija. Posebni dopisnik »Daily Maila« poroča iz Gibraltarja, da se v Barceloni vršijo krvave borbe med vstaši in delavstvom. Število mrtvih v Barceloni se cenj na dva do tri tisoč. Po informaciji ameriških listov je padlo v trodnevni borbi v Španiji okoli 25.000 do 30.000 ljudi.

Moskva poziva k proglašitvi sovjetske diktature

LONDON, 22. julija. Reuterjev dopisnik poroča iz Španije, da je vlada gospodarica situacije in da so vstaši močnejši samo še v Maroku. Po vesteh iz Hendeyu je v San Sebastianu proglašeno obsedno stanje. Vsaj dohodi v mesto so zasedeni s težkimi strojnimi. Vstaši se še vedno držijo v Cadixu in Algecirasu. V španske dogodke je posegla tudi moskovska radijska stanica, ki poziva špansko delavstvo, da vztraja v borbi in da proglaši sovjetsko diktaturo.

LONDON, 22. julija. Po vesteh iz Gibraltarja so komunisti prevzeli oblast v Malagi. Z vseh poslopjih vihrajo rdeče zastave. Dva mosta v bližini mesta so porušili, da bi se preprečilo prodiranje vojaških vstašev.

Bombe na Barcelono

TOULOUSE, 22. julija. V Barceloni gori mnogo hiš, med drugim tudi cerkev Bogorodice od Larepa. Vladna letala so letela nad mestom in bombardirala arzenal ter topniško vojašnico, ki se nahaja v bližini spomenika Kristofu Kolumbu.

General San Jurio mrtev

LISBONA, 22. julija. Letalo, s katerim sta letela v Španijo general San Jurio in Ansaldo, se je zrušilo na tla. San Jurio je pri tem našel smrt, dočim je Ansaldo težko ranjen.

KRALJICA MARIJA POKROVI- TELJICA.

Od 30. julija do 2. avgusta bo na Bledu teniški turnir, za katerega sta se med drugim prijavila tudi Palada in Punčec. Pokroviteljstvo nad turnirjem je prevzela Nj. Vel. kraljica Marija.

KNEZ NAMESTNIK V LJUBLJANI.

Včeraj popoldne se je mudil v Ljubljani s svojo soprogo kneginjo Olgo Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Med drugim sta si ogledala tudi trgovino z antikvitetami »Tizian« na Sv. Petra cesti.

NA BLEDU SE MUDI

predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, ki se je podal v Suvobor, kjer je bil sprejet v avdienco od Nj. Vis. kneza namestnika Pavla.

BEOGRAD BREZ PITNE VODE.

V času največje letošnje vročine, ko je kazal toplomer v senci 38 stopinj Celzija, je ostala naša prestolica malodane dva dni brez pitne vode. V nedeljo popoldne je počila glavna vodovodna cev in je bil s tem ves dotok vode prekinjen. Popravljalna dela so bila šele drugi dan popoldne dokončana. V času pomanjkanja vode je bila vsa ogromna zaloga mineralnih in soda vod mahoma razprodana. Z vodo pa, ki je bila še tu, se je razvila pravcata kupčija.

UČITELJSKE STANARINE.

V smislu paragrafa 41. fin. zakona prihajajo obveze za kritje stvarnih potreb pri vzdrževanju osnovnih šol predvsem za kritje učiteljskih stanarin in za plačanje šolskih slug od občin na banovinske samouprave. Izvzete so samo mestne občine, ki spadajo pod zakon o mestnih občinah in ki bodo tudi v bodoče krile šolske potrebe same. Finančni zakon je predvidel, da se postopek o vzdrževanju osnovnih šol po banovinskih samoupravah uredi s splošno uredbo, ki jo bosta izdala minister prosvete in minister za finance. Ta uredba je bila te dni dovršena in bo predložena ministrskemu svetu v definitivno odobritev že morda na prihodnji seji.

»SRPSKA ZORA«, MAČEK IN NADŠKOF ŠARIĆ.

Tuzlanski tednik »Srpska Zora« se peča v uvodniku v zadnji številki s pokretom dr. V. Mačka ter neko izjavo sarajevskega nadškofa dr. Šarića, v kateri naglašja, da govori dr. Maček v imenu vseh Hrvatov. »Srpska Zora« radi tega napada dr. Šarića, češ da odobrava destruktivni pokret. Ob zaključku navedenega uvodnika piše: »Kdor je to državo ustvaril, jo bo znal tudi ohraniti brez dovoljenja dr. Mačka in brez blagoslova nadškofa dr. Šarića, tega Stadlerja v drugi izdaji.«

PRIZAD KUPUJE ŽITO.

V treh dneh je nakupil PRIZAD na beograjski, somborski in novosadski borzi za 1200 vagonov pšenice.

HOTEL ESPLANADE NA BOBNU.

Znani največji zagrebški hotel »Esplanade« je prišel na boben. Zanj se je potegoval pretežno tuj kapital, kar pa je preprečila Prva hrvatska štedionica, ki je sedaj hotel kupila.

H krvavi državljanski vojni v Spaniji

Prezident španske republike Azana, bivši ministrski predsednik.

Cesar Quiroga.

Ki je bil predsednik španske vlade od 13. maja pa do izbruha vojaške revolucije, ko mu je sledil kot predsednik vlade predsednik parlamenta Martinez Barrios, ki je po 24 urah moral odstopiti to mesto bivšemu mornariškemu ministru Jozetu Queraldu.

Panika na madridskih ulicah.

Krvavi Maroko!

Sto in sto legijonarjev je dan za dnevno skušalo pobegniti iz tega pekla, toda pobeg se je končal s ponovnim prisilnim vračanjem v četo, Maroko je bil ves obkrožen z ogromnim človeškim oklepom, katerega je bilo težje predreti kakor kedaj popreje. Če je bil legijonar zajet pri begu so ga vrgli v mračne temnice starih arabskih utrdb, kjer so ga šibali in nato zelo pogosto brez obsodbe pognali v robijo ali na težko delo, pri katerem so ga še mučili.

Pa vendar so poleg vseh teh strahot vračanja v četo legijonarji še vedno poskušali bežati. Mnogi so se namerno pretvarjali, da na nekaj način postanejo nesposobni za nadaljnjo borbo in službo; drugi so zopet skušali, da vsaj preplavajo gibraltarsko ožino in da bi tako dosegli evropsko obal. Medtem, ko so bili prvi takoj v prevari ujeti in strogo kaznovani, so se drugi utapljali v morskih valovih in postali plen morskih psov.

Naši jubilaranti

Nace Založnik — šestdesetletnik

Jutri v četrtek 23. t. m. bo poteklo 60 let, kar so rojenice v preprosti kmetijski hiši v Breznu pri Vitanju položile v zibelko današnjega obrtno-zadružnega nadzornika Ignacija Založnika. Po maturi na celjski gimnaziji l. 1897 se je posvetil pravnemu študiju, pa je kmalu vstopil v službo v odvetniško pisarno v Slov. Bistrici, kjer je v narodnih bojih takratne dobe igral kot agilni mlad javni delavec takoj važno vlogo. Plodovito polje njegovega dela je bilo v tamošnji Čitalnici, ki je bila takrat zavetišče in ognjišče slovenjebistriških in okoliških Slovencev. V tej sredini je prepričani, navdušeni in bojevitij nacionalist Nace pripravil tla za prvi odločni in uspešni nastop Slovencev pri občinskih volitvah v tem takrat zagrizeno nemškutarskem kraju.

Že pred vojno se je Založnik preselil v Celje, kjer je vstopil v pisarno g. dr. V. Kukovca in ostal pri njem — z izjemo vojnega časa, ko je bil kot rezervni častnik ves čas na fronti! — do leta 1920, ko je bil imenovan za obrtnozadružnega nadzornika in za vodjo ekspoziture Urada za pospeševanje obrti v Celju.

Ogromno je bilo in je še danes njegovo organizatorno delo na tem polju. To vedo najbolje obrtniki iz vse bivše slovenske Štajerske, ki spoštujejo in čislajo v njem enega najboljših in najodločnejših zagovornikov in zaščitnikov svojih teženj in interesov. L. 1925 je bil v lastnosti obrtnozadružnega nadzornika za območje vse takratne mariborske oblasti premeščen v Maribor, na sedež velike županije, kjer je ostal v isti funkciji tudi po ukinitvi bivše oblasti in kjer še danes vodi posle ne samo kot nadzornik obrtnih zadrug,

ampak tudi v Uradu za pospeševanje obrti, ki ga je l. 1933 ustanovila TOIZ, in v katerem vrši ves čas tajniške posle.

Ogromno je njegovo delo kot predsednika komisije za mojstrske izpite. Ne samo, da prisostvuje vsem zelo številnim mojstrskim izpitom, ampak prireja letno tudi 14 do 20 strokovnih tečajev za mojstre in pomočnike, ki trajajo po 8 do 10 dni, in na katerih stalno, dan za dnem, vrši strokovna predavanja. Število teh predavanj in pa predavanj povodom občnih zborov obrtnih zadrug gre vsako leto v stotine.

Neutrudljivo pa je tudi na delu za ustanovitev prepotrebne Vajeniškega doma v Mariboru. V kolikor se je ideja že približala realizaciji, je po velikem delu njegova zasluga, kakor je svojčas tudi v Celju na njegovo pobudo takratni minister g. dr. Kukovec omogočil ustanovitev tamošnjega Obrtniškega doma.

Pri vsem svojem obsežnem in neumornem delu za napredek slovenske obrti pa najde naš Nace še vedno časa in kaže stalno zanimanje tudi za druge pojave našega nacionalnega političnega, kulturnega in gospodarskega življenja. Tudi lahko z zadoščanjem gleda na svoje otroke, ki jih je ob zglednem sodelovanju gospe Vere, s katero plove že v 30. leto zakona, vzgojil v vseskozi nacionalnem duhu. Dobrodušen, nesebičen in skromen, kakor je, vemo, da odklanja kakršnekoli slavospeve. Ne bo nam pa zameril, če smo ob lepem življenjskem jubileju kratko zabeležili njegovo delo in če v imenu številnih znancev in prijateljev kličemo: še na mnoga, mnoga leta, k novim uspehom, k novim jubilejem!

Okna v svet

Italijanske informacije o pogajanjih za mir med Italijo in Abesinijo

Neposredno pred zlomom Abesinije je abesinski cesar Haile Selasie vodil z Italijo mirovna pogajanja. O teh pogajanjih javnosti dosedaj ni bilo ničesar znanega. Šele italijanski novinar Farina je objavil prve podatke. Neguš je zapustil Abesinijo šele v trenutku, ko so se ta pogajanja razbila. Po mnenju novinarja Farina ni še povsem ugotovljeno, kdo je dal pravzaprav pobudo, da je do teh pogajanj sploh prišlo. Novinar Lucchini trdi v »Tribuni«, da je on sam skupno z ital. konzulatom v Džibutiju g. Sobranom vodil razgovore z bivšim abesinskim poslanikom v Rimu g. Afevorkom, ki se je izdajal za neguševga zaupnika. Pogajanja so se vršila v puščavi med Džibutijem in Zellelem. Ob tej priliki je izjavil Afevork, da je neguš pripravljen skleniti neposreden sporazum z Italijo, ne ve pa, kako bi ta korak opravičil pred svojim narodom in kaj bi rekli njegovi svetovalci v tujini. Iz nadaljnjih razgovorov z Afevorkom se posnema, da bi se mogel neguš opravičiti pred svojim narodom v

slučaju eventualne sklenitve miru z akcijo italijanskih letal, ki so izzvala paniko vsega abesinskega prebivalstva. Nadalje bi, kakor so takrat mislili, sporočil svojemu narodu, da so »sovravnost med Italijo in Abesinijo zaključene, ker bi bila vsaka nadaljna borba brezuspešna in tudi nemogoča. Ta korak bi pa bil moral neguš napraviti, ne da bi se bil preje posvetoval s svojimi zaupniki v inozemstvu. Zakaj so se ti razgovori odnosno pogajanja razbila, nam ne vešta niti Lucchini, niti Farina ničesar povedati. Lucchini dodaja v svojem poročilu še to, da je neguš izgubil zaupanje v poslanika Afevorka, da se je odločil za njegovo strogo nadzorstvo in da je za kazen vzjel njegovega sina kot talca, ker je videl od teh pogajanj dalje v Afevorku velikega italijanofila.

Vsako slovensko hišo »Večernik«!

Mnogi spet, da bi izbegli temu mučenju v legiji, so si s strelom prestrelili glavo. Tako je izgledala španska legija ob času mojega bivanja v njej. Nikdar ni bilo čuti, da je bil kakšen legijonar odpuščen iz te legije, ko je pretekel njegov rok in prav tako tudi oni, ki se je izvelkel zakonskim potom, ne bi hotel za nobeno ceno več podpisati nove pogodbe. V ostalem menim, da nihče ni imel niti prilike dočakati izpolnitve svojega roka, kajti niti eden od legijonarjev ni imel sreče, preživeti ta dan.

Četrtega maja 1927. leta je bil neki državni praznik. Vse čete so bile pripravljene k paradi in defileju pred generalom in poveljnikom Castron Gironom. Ta dan je moral biti zame posebno srečen. Moral bi biti odlikovan.

Pred veliko palačo prefektore se je zbrala celokupna vojska. Pojavil se je tudi Castro Girono v spremstvu svojega štaba, pregledal je vojsko in poklical nekoliko častnikov, ki so bili predlagani za odlikovanje. Med njimi sem bil tudi jaz.

Po dolgem nagovoru polkovnika, ki je povdarjal naše zasluge, sem bil med pr-

vimi, ki so morali sprejeti visoko odlikovanje. Po nekaj laskavih besedah je general vzel red »La Crus de San Fernando« mi ga pripel na prsi in me objel. Tako sem bil v posesti največjega španskega hrabrostnega odlikovanja in postal vitez španske vojske. Mnogi in mnogi častniki so mi silno zavidali, ko so morali defilirati pred menoj in pozdravljati red, ki je bleščal na mojih prsih. Pripominjam, da je ta red zelo dragoceno odlikovanje, ker so vanj vdeleni briljanti, a vrednost njegovo cenijo na 5.000 pesetov; Ta križ se dobi samo za največje zasluge in na predlog ministra vojne in mornarice.

TRIDESETO POGlavJE. Abesinski princ, moj drug v Legiji. Dasi sem imel privilegije kot nosilec tega reda sem se vendar čutil kot suženi pod tujim jarmom in želel sem na vsak način postati sam svoj gospodar, svoboden v vsakem oziru. Stalno sem koval načrt za beg iz Legije. In samo radi te nade sem še dalje prenašal vse napore in vse muke.

(Dalje sledi.)

Demokracija v obrambi države

Tri in četrt milijarde češkoslovaških kron državnega posojila za narodno obrambo je podpisal v kratkem času nekaj tednov češkoslovaški narod. Za razpis posojila v svrhu državne obrambe so v češkoslovaškem parlamentu glasovali tudi češkoslovaški komunisti. In ni dvoma, da je ogromno večino posojila podpisal oni del češkoslovaškega naroda ki živi v skromnih gospodarskih razmerah in ki ne kaže svojega patriotizma, svoje ljubezni do domovine v bučnih patrijotskih manifestacijah, pač pa ga je najlepše pokazal v praksi, ko je podpisal tako veliko posojilo v svrhu narodne obrambe. Ta mali češkoslovaški človek se je dobro zavedal, da s svojim podpisom na eni strani omogoči uspešno obrambo domovine, da pa na drugi strani tudi pripomore tisočim in morda deset-tisočim svojim sodržavljancem, ki so danes brez posla, brez zaslužka, brez kruha, do dela in kruha!

Pariški dopisnik beogradske »Politike« je nedavno pod naslovom »Novi francoski patrijotizem« objavil članek, v katerem povdarja, kako so voditelji leve ali takozvane ljudske fronte izbili iz rok reakcionarjev in fašistov parole lažnega patrijotizma in so pričeli gojiti v Franciji pravi patrijotizem, zasnovan na povzdigi širokih narodnih slojev, na svobodi in demokraciji, na sodelovanju z vsemi narodi, obenem pa na spoštovanju svetinj francoske domovine, pripravljeno, da čast in interese naroda branijo tudi z oboroženo silo, če bi jih ogrožala tuja sila. Desničarji so za časa volitev govorili narodu, da bo ljudska fronta zamenjala francosko vojno silo. Sedaj pa se je zgodilo ravno nasprotno: levičarska večina, ljudska fronta, je v parlamentu izglasovala zakon, da se podpravi vsa francoska vojna industrija, ki je doslej donajala velike dobičke par industrijskim magnatom, in da se tako ves francoski narod zainteresira za oboroženo obrambo Francije.

Če še končno podčrtamo, s kako odorno odločnostjo se je ruski narod potom svojega zunanega ministra Litvinova zadnje tedne na dardanelski konferenci boril za eno izmed temeljnih zahtev narodne obrambe ruske države in z njo tudi zmagal, si moramo vendarle zastaviti vprašanje: ali ne grešimo mnogokrat ko obdolžujemo levičarske politične skupine, bodisi v svoji državi bodisi drugod, pomanjkanja patrijotizma? In ali na drugi strani ne grešijo pravtako mnogi levičarsko usmerjeni elementi, ki smatrajo patrijotizem za izliv reakcionarstva?

Gotovo je, da bi danes tudi sovjetski vlastodržci v Rusiji doživeli zlom s kakšnimkoli protipatrijotskimi podvigi, in istotako vsi komunistični in drugi levičarsko usmerjeni elementi v katerikoli evropski državi, ako bi se hoteli protiviti zahtevam zdravega patrijotizma. Demokracija, pa naj se pojavlja že v skrajno levičarski ali tudi v zmernejši obliki, ni in ne sme biti niti najmanj zapreka zdravemu, široko narodnemu in pozitivnemu patrijotizmu, ki računa z živimi ljudmi in z narodnim kolektivom, in ki hoče konstruktivno tekmovanje z drugimi narodi brez mržnje proti njim, pa je tudi pripravljen braniti se proti tujim sili, tako pravi čisto pravilno publicist Niko Bartulović nedavno v svoji reviji »Javnost«.

Naši mnogobesedni levičarski socialni reformatorji, zlasti ona naša mlada inteligenca, ki se ji dozdeva, da mora in sme spas iskati samo v skrajno levičarskih gestih, ki pa pri tem le malo ali nič ne pomisli, da je poleg socialne pravice in idealov človečanstva ravnotako potreben odločen in razborit patrijotizem, naj bi iz gori navedenih zgledov črpali malo nauka tudi za naše prilike. Zavedati bi se morali, da nima nihče, tudi nobena skupina, pravice, imenovati se demokratsko in socialno, in da nima moralnih predpogojev za obstoj, ako poleg socialnih in splošno-človeških ciljev noče v prvi vrsti delati za dobro naroda in domovine. Demokracija ima svoj raison d'être samo v polni zavesti odgovornosti za obrambo domovine.

Spomnite se CMD!

Mariborske in okoliške novice

Tragična smrt mladega dekleta v Slovenskih goricah

V Ledineku pri Sv. Anji v Slov. gor. je globoko odjeknila nenadna smrt 25letnega dekleta viničarske hčere Tribil Terezije. Dne 17. julija 1936 je pomagala pri sosedovih žeti pšenice. Pri tem delu je po nesreči stopila z levo nogo na svoj srp, ki ji je povzročil malo rano. Par ur zatem jo je začela noga silno boleti in z veliko naglico otekati. Takoj poklicani

zdravnik je ugotovil zastrupljenje in ji nudil takojšnjo pomoč. Naval zastrupitve pa se je po vsem telesu tako naglo širil, da je nesrečna Terezija še isti večer umrla. S tragično smrtjo mlade Rezike globoko sočustvuje ves domači kraj, saj je bila daleč naokoli priljubljena in znana kot pridno in pošteno dekle.

Kie sta pravzaprav Kolar in Stern?

Predvčerajšnjim smo poročali, da je prinesel nekdo na policijo dopisnico iz Puntigama, na kateri sta Stern in Kolar sporočila dotičnemu, da sta namenjena v Nemčijo. Že tedaj smo podvomili glede tega, ali ne gre nemara za poskuse zabrisavanja sledov za obema morilcema. Ni menda pač težko spraviti na kakršenkoli način od tisoč možnosti dopisnico v Puntigam ter jo oddati tamkaj na pošto.

Da pa gre za očiten poskus zabrisavanja sledu, izpričuje pojav neke osebe na policiji, ki je dejala, da je Šterna in Kolarja videla včeraj na Tezmem. Policija je vzela sicer to prijavo na znanje, hkrati pa je uvedla akcijo, da ugotovi očitno skupen izvor vseh takšnih in sličnih informacij. Policija je napravila obsežno racijo v Stražunskem gozdu in bližnjih šumah, ki pa je ostala brez uspeha.

Ferlinc pravi, da ni bil umor, ampak smrtna nesreča

V zvezi z rodbinsko žaloigro na Aleksandrovi cesti 51 se Ivan Ferlinc sedaj, kakor poroča današnje »Jutro«, zagovarja v sledečem smislu: Imel je pravzaprav namen, izvršiti samomor, in je v ta namen kupil v začetku junija samokres, ki ga je vedno nosil pri sebi. Ni se pa odločil tako hitro k samomoru, ker je upal, da se bo vendarle s svojo ženo pobotal in poravnal. Dne 17. julija je prišla žena k njemu v kuhinjo, ko je ravno pisal baje neko pismo. Pri sebi je imel samokres.

Takrat je hotel, kakor pravi, izvršiti samomor spricho žene, samokres pa je odpovedal. Ko pa je s samokresom manipuliral, se mu je samokres sam od sebe sprožil in usmrtil pokojno ženo Elizabeto. V sobi sta bila sama. Ko pa je videl Ferlinc, da je žena umrla, je šel takoj k hišniku Kebriču ter mu povedal, kaj se je zgodilo. Tako je tudi baje pripovedoval hišniku Kebriču, če pa bodo sodniki verjeli temu Ferlinčevemu sedanjemu zagovoru, se bo videlo na razpravi.

100 vrst štajerskih vin na Mariborskem tednu

Naši vinogradniki so sami dovolj jasno pokazali, kolike važnosti je za nje prirejanje vinskih razstav na Mariborskem tednu, saj je doslej prijavljenih že preko 40 odličnih vinogradnikov, ki upravičeno pričakujejo velikih koristi od vinske razstave s pokušnjo. Vinska razstava na letošnjem »V. Mariborskem tednu« bo prav gotovo največja prireditev te vrste v zadnjih letih, saj bo na razstavi nič manj kakor 100 vrst odličnih štajerskih vin. Čim bolj se bližamo otvoritvi jubilejnega »V. Mariborskega tedna«, tem večje je zanimanje za posamezne razstave, med njimi zlasti za vinsko razstavo združeno s pokušnjo. Je pa to tudi razumljivo, saj živi od vinogradništva pretežno del našega severnega življa. Zato bo ta razstava nedvomno izredno uspešna propaganda za štajerska vina, kar je tudi glavni smoter vinske razstave.

Kakor smo že uvodoma omenili, bo letošnja prireditev presegala vse dosedanje tako po številu razstavljalcev kakor količini vinskih vrst. Na vinski razstavi »V. Mariborskega tedna« bo zastopanih 100 različnih vrst vin iz vseh vinorodnih krajev naše lepe Štajerske. Vsa ta vina bo razstavljalo preko 40 vinogradnikov. Da pa bo vinska razstava res nadvse uspela, nam je jamstvo tudi odlično strokovno vodstvo v osebi g. prof. Frana Vojska, priznanega strokovnjaka bano-vinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Vinska razstava s tradicionalno pokušnjo bo odprta ves čas Mariborskega tedna, t. j. od 1. do 9. avgusta, v času, ko je dovoljen obiskovalcem Mariborskega tedna 50% popust na naših železnicah.

Kam pojdemo?

Sokolsko društvo Maribor-Matica prosi vse brate in sestre, da se udeležijo poslovnega večera brata prote Trbojeviča, ki se vrši jutri t. j. četrtek 23. t. m. ob pol 9. uri na vrtu Gambrinove restavracije.

Pravoslavna cerkvena občina v Mariboru poziva vse svoje žlane, da se zanesljivo udeležijo poslovnega večera svojemu dolgoletnemu dušnemu pastirju g. protju Petru Trbojeviču, kateri odhaja prihodnje dni na svoje novo službeno mesto. Poslovilni večer se vrši v četrtek, dne 23. t. m. na vrtu restavracije »Gambrinus« ob 20.30. uri. Prijatelji in znanci dobrodošli!

Jutri v četrtek pri ugodnem vremenu od pol 9. do 10. ure zvečer promenadni koncert v mestnem parku. Igra vojaška godba pod vodstvom kapelnika kapetana Svobode.

Bratstvo Pravoslavnih Slovencev v Mariboru obvešča svoje članstvo, da se vrši odhodnica zaslužnemu duhovnemu vodji g. Petru Trbojeviču v četrtek, dne 23. t. m. od 20.30 dalje na vrtu restavracije »Gambrinus«. Pričakuje se polnoštevilna udeležba!

Izlet okoli Pohorja prireja s svojim avtokarom »Rdeči Franc« avtobusni pro-

met Mestnih podjetij v Mariboru v nedeljo, dne 26. julija 1936. Odhod ob 6. uri z Glavnega trga, povratek ob cca. 22. uri. Cena za osebo le Din 55. Prijave: prometna pisarna a. p. M. P., Glavni trg št. 26.

O tem in onem

Posestva gredo iz rok v roke. Vpokojeni višji davčni upravitelj Franc Krajnc je prodal policijskemu uradniku Karlu Pišornu hišo in parcelo v Radvanjski cesti št. 52 za 59.000 dinarjev. — Posestnica Vilma Breznikova je kupila od zasebnice Jelice Eferlove 1406 m² veliko zemljišče v Melju za 60.000 dinarjev.

Duhovniška imenovanja v mariborski škofiji. Za upravitelja dekanije Murska Sobota je postavljen g. Jožef Krantz, župnik v Tišini. Imenovana sta bila Matija Medvešček, provizor v Dolu pri Hrastniku, kot župnik istotam in Stanislav Weingerl, I. kaplan v Rajhenburgu, kot župnik pri Sv. Florjanu v Dolku. Postavljena sta bila gg. Vinko Pivec, kaplan v Selnici ob Dravi, za provizorja v Št. Janžu pri Dravogradu in Jože Vojkovič, kaplan v Murski Soboti, za provizorja istotam. Nastavljeni so bili sledeči semeniški duhovniki: Ivan Gregor za II. kaplana v Rajhenburgu, Ivan Kolenc za kaplana v Gornji Lendavi, Ivan Škafar

za kaplana v Guštanju, z delokrogom v Prevaljah, in Ivan Zelko za kaplana v Dobrovniku. P. Dionizij Pristovnik, duhovnik kapucinskega reda, je bil nastavljen za kaplana pri Sv. Rupertu nad Laškim, G. Franc Križan, II. kaplan v Rajhenburgu, je postal I. kaplan istotam. Prestavljen je bil g. kaplan Anton Rataj iz Gornje Lendave v Selnico ob Dravi.

Na meji ustreljen. Nedaleč od Dolnje Lendave ob jugoslovensko-madžarski meji je kanil 41letni Stefan Kos, po poklicu slikar, preko meje s tihotapskim blagom. Graničar ga je pozval, naj obstoji. Ker pa Kos tega ni hotel upoštevati in je pričel bežati, je graničar sprožil in ga ustrelil. Kos je bil znan tihotapec.

Novi častni kanonik. Mariborski škof dr. Tomažič je imenoval za častnega kanonika Jerneja Frangeža, župnika in konzistorialnega svetnika pri Sv. Marijeti ob Pesnici.

Himen! Poročila sta se Sima Tintor, poročnik, in Roza Karner, hčerka mariborskega urarja in draguljarja. — Albin Koprivnikar, poslovodja tovarne »Karo«, in Marica Aljančičeva, učiteljica. Bilo srečno!

Grob pri grobu. V častitljivi starosti 80 let je umrl na Koroški cesti 70 usnjak Luka Potisk. Bil je blag mož dobričina. V Smetanovi ulici 52 pa je preminul petletni tkalčev sin Zvonimir Žnidarič. Zalujočim naše toplo sočutje!

Nočno lekarniško službo imata danes v sredo Savostova in Königova lekarna, jutri v četrtek Minajkova in Albaneževa.

Izgoni naših državljanov iz Avstrije se nadaljujejo. Avstrijska oblastva so danes dopoldne predala našim obmejnim oblastvom zopet štiri osebe, in sicer tri moške in eno žensko, ki so jih bili Avstrijci izgnali, ker so bili zaposleni v Avstriji in so naši državljanji. Tudi ti izgnanci so živeli desetletja v Avstriji ter ne razumejo našega jezika. Odpremilji so jih sedaj v njih domovinske občine.

ADVOKAT

GOJMIR JELENC

je otvoril advokatsko pisarno v Mariboru, Sodna ulica 9./II. nadstropje (Palača Delavske zbornice)

Tkalnica preprog »Mekka« Subotica bo zopet razstavljala na Mariborskem tednu.

Ferijalni tečaj za zborovodje. Opozorjamo še enkrat na tečaj za zborovodje, ki bo v Mariboru od 3. do 8. avgusta. Posebno pozivamo zborovodje, njihove namestnike, učitelje, učiteljske kandidate, učiteljščične, dijake in pevce, da izkoristijo to redko priliko in si pogljobijo znanje, oziroma pridobijo dopolnilno znanje, ki je potrebno za uspešno vodstvo pevškega zbora in za mladinsko, oziroma šolsko petje. Pišite Ipravčevi pevski župi v Mariboru, ki vam bo brezplačno poslala detaljirani pregled o učnem načrtu z drugimi pojasnili. Napredek petja in enotnost vodstva morata vsem biti sveta. Poslužite se lahko ugodnosti za vožnjo, ki jih istočasno nudi Mariborski teden. Udeleženci iz mesta in bližnje okolice dobijo potrebna pojasnila pri profesorju V. Mirku.

Mladičji z dobrim poslušom se sprejemajo v vojno glasbeno šolo v Vršču in se naj prizadeti v svrhu preizkusa posluha v sviranju kakšnega instrumenta javijo v ponedeljek in petek predpoldne pri kapelniku godbe 45. pehotnega polka.

Ne puščajte koles pred hišami. Tatvine dvokoles so v zadnjem času dnevno v poročilih kriminalnih dogodkov v našem mestu. Tako je doslej še neznan zlikovec odpeljal delavcu Francu Krajncu izpred neke hiše v Sodni ulici 900 dinarjev vredno dvokolo znamke »Nauman« z evidenčno številko 53.471. Delavcu Francu Kolarju pa je bilo ukradeno dvokolo z evidenčno številko 53.566 v vrednosti 600 dinarjev izpred palače OUZD v Sodni ulici.

Obsojeni pihotnež. Mali kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča je v tajni razpravi obsodil 25letnega krošnjarja Petra Paviča, doma iz Krapine, na 6 mesecev strogega zaporja, pogojno za dobo 2 let, ker je dne 29. junija t. l. v Črešnjevcih poskušil zlorabiti neko 13letno dekle.

Ljudje izginjajo. Pismonoša Josip Fidler, stanujoč v Delavski ulici 14, je prijavil policiji, da je pred dnevi pobegnila od doma njegova 15letna hčerka Josipina. Oče meni, da se hčerka potika z ne-

Posetite

Jubilejni

»V. Mariborski teden«

1. do 9. avgusta 1936.

Pod pokroviteljstvom Nj. kr. Vis. Kraljeviča Andreja.

50% popust na železnicah od 30. julija do 11. avgusta 1936.

Pupusti na zračnih progah Aeroputa in na parnikih. — Tradicionalna revija gospodarskega in kulturnega življenja Maribora in zaledja. — Tekstilna industrija. — Obrt. — Trgovina. Velika gasilska razstava in gasilski kongres. — Velika filatelistična razstava in gasilski kongres. — Velika filatelistična razstava z borzo znakom. — Mlekarnstvo, sirarstvo, vinogradništvo. — Žena v obrti. — Umetniška in zgodovinska razstava. — Tujsko prometna razstava. — Modna revija. — Revija sporta, jadrnega in motornega letalstva. — Pokušnja vin. — Kongresi in koncerti.

MARIBORSKI OTOK — najlepše kopališče Jugoslavije! — Gostoljubni Maribor in zeleno Pohorje Vas vabita!

Ne pozabi naročnine!

kim moškim po mestu. Od doma sta tudi izginila 23letni krojač Adalbert Gselman in 21letna predilka Ana Rep. Starši, oziroma stanodajalci so mnenja, da sta skupaj pobegnili od doma.

Karambol med tovornim avtom in kolesarjem. Danes zjutraj ob 6.15 je na vogalu Vetrinjske ulice in Glavnega trga nastal hud karambol med nekim tovornim avtom in kolesarjem, ki pa k sreči ni zahteval človeške žrtve. Tovorni avto, ki je vozil po Vetrinjski ulici s precejšnjo brzino, je podrl na tla viničarja Josipa Šipeka iz Dobrenja, ki se je vozil na kolesu v smeri proti Glavnemu trgu. Pri tem se je Šipekovo dvokolo popolnoma razbilo, Šipek sam pa je k sreči zadobil le praske na levi roki in nogi. Tudi sta bili pri karambolu razbiti dve posodi z mlekom, ki ju je imel Šipek na svojem kolesu. Epilog bo pred sodniki.

Kletni dihurji. Dobro si bo zapomnil 29letni delavec Mihael Emeršič iz Pobrežja pri Mariboru, da ni dobro stikati po tujih vinskih kletih. Emeršič je v družbi dveh tovarišev dne 24. maja vložil v vinsko klet posestnice Jožefe Senčarjeve v Jelenčah ter odnesel sod vina, v katerem je bilo 169 litrov. Radi tega vloma je bil Emeršič pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča obsojen na poldrugo leto robije ter na izgubo častnih državljanjskih pravic za dobo dveh let. Protj obema »tovarišema« pa je bilo postopanje izloženo ter se bosta morala zagovarjati pred sodiščem pozneje.

Kakšno vreme se nam obeta. Dunajska vremenska napoved pravi: Spremenljivo, precej oblačno, hladno, podnevi temperatura v gorah pod 20, sicer pa pod 25 stopinj.

Naš nad vse ljubljeni sinček

Zvonimir

nas je včeraj ob pol 9. uri za vedno zapustil in se preselil med nebeške krilatece. Pogreb ljubljence bo v četrtek 23. julija iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju ob 16. uri.

Maribor, dne 22. julija 1936.

Zalujoča rodbina Žnidarič.

Predtiskani namizni peti in vsa račna dela pri Büdefeldtu

Je življenja in sveta

Najdražji banket, kak jih je kedaj bila

V satiričnih člankih se spominja danes nizozemsko časopisje velikega banketa, ki ga je priredila Trgovska zbornica na čast podkralja »nebeškega kraljestva« Li Hunga Changa v Amsterdamu. Ta banket je bil prirejen dne 8. julija 1896 v hotelu Amstel. Ta pojedina spada med najdražje pojedine zadnjih stoletij. Na ta banket je bilo povabljenih mnogo gostov in se je razlikoval od drugih običajnih banketov v tem, da je bilo na banketu južina, kosilo in večerja združeno vse v nepretrganem razdobju, tako, da so pričeli jesti opoldne in so neprekinjeno jedli do večera. Servirale so se najdražje specialitete vsega sveta. Med banketom pa se je sukal razgovor samo o industrijskih naročilih, ker je nizozemski trgov-

ski svet pričakoval kot posledico te pojedine velika kitajska naročila. Li Hung Changu je šel ta razgovor na živce in je namenoma postavil navzočim vprašanja iz zgodovine Vzhodne Indije, da bi se na ta način izognil neprijetnim trgovskim razgovorom. Uspeh tega banketa je bil tedaj popolnoma negativen in niso Nizozemci dobili niti enega naročila. Od tu je odpotoval Li Hung Chang v London, kjer je pa dobila angleška železniška industrija velika naročila. Tako je torej banket, katerega stroški se dajo primerjati edino z kitajskim državnim dolgom, ostal brez uspeha in je imel za posledico samo velike račune prirediteljev in dolgotrajne pritožbe radi skvarjenih želo-

posredno zaključujejo pismene pogodbe s tem, da se bodo pismene ponudbe sprejele in se bo vršilo sklepanje pismenih pogodb v armijskih in divizijskih komandah od strani predsednika nabavljalne komisije. Ponudbe je treba dostaviti dotični komisiji oziroma armijski ali divizijski oblasti. **Nabava pšenice se bo vršila v Mariboru pri mariborskem garnizijskem intendantskem skladišču s pričetkom 20. avgusta.**

Davčna uprava razglašja: Počenši s 1. avgustom 1936 mora vsak uvoznik voditi kontrolnik za uvoz robe v smislu razpisa ministrstva financ, bankovno in valutno odeljenje Beograd z dne 8. junija 1936 br. 23720-VIII-1936. Prodaja tiskovin-kontrolnikov se vrši pri davčni upravi Maribor-okolica za mesto in za srez Maribor levi in desni breg. Cena kontrolniku znaša za večji 50 Din, za manjši 30 Din.

Putnikove novice

Putnikovi izleti. Putnik v Mariboru priredi v prihodnjih dneh zopet več izletov z udobnim avtokarom. Tako bo v

nedeljo, dne 26. julija peljal PUTNIKOV avtobus izletnike v prekrasno Logarsko dolino. Vozna cena za osebo je Din 110. Isto nedeljo bo izlet z avtobusom tudi na Vrbsko jezero za ceno Din 120. Udeleženci tega izleta potujejo na podlagi kolektivnega potnega lista. Odhod v Logarsko dolino in Vrbsko jezero bo v nedeljo 26. t. m. ob 5. uri zjutraj izpred hotela »Orel«, vrnitev v Maribor pa istega dne okoli 23. ure. V torek in sredo t. j. 4. in 5. avgusta nas pelje PUTNIKOV avtokar v Maria Zell. Odhod bo 4. avgusta ob 5. uri zjutraj izpred hotela »Orel«, povratek pa 5. avgusta okoli 23. ure. Za ta izlet velja vozna cena Din 200 za osebo. Izletniki potujejo s kolektivnim potnim listom. Vse nadaljnje informacije pri PUTNIKU Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

V šoli vpraša učitelj malega Vladka: »Koliko je polovica od pet?« Mali Vladko pošepeta svojemu součencu: »Vidiš, kako me je ulovil. Če mu rečem dva, bo sigurno premalo, če mu rečem tri, bo pa preveč.«

ČUVAJTE JUGOSLAVIJO!

Sloviti mednarodni detektiv lovi postrvi

Viktor Kaledin, znameniti mednarodni detektiv, je pričel svojo kariero na ruskem carskem dvoru, kjer je bil nekaj časa služabnik ruskega carja. Danes živi v Angliji. Anglija mu je dala državljanstvo in pokojnino. Nekdaj tako slavni mož obuja danes svoje spomine in lovi postrvi.

Ko je Kaledin služil na carskem dvoru v Petrogradu, je prejel nekega jutra naročilo, da se mora nemudoma javiti pri neznanem človeku neznanega imena D 13. Kaledinu je bilo toliko že znano, da je D 13 glava ruskega vohunškega oddelka in da igra poleg carja v vsem političnem življenju najvažnejšo vlogo. D 13 je nagovoril Kaledina v sedmih jezikih, v katerih je gladko odgovarjal. Kaledin je bil pameten človek in je obvladal 15 živih jezikov. Mati njegova je bila Angležinja, oče pa Rus. Težavna je bila prva naloga, ki jo je moral izvršiti Kaledin, predno je postal detektiv. Po naročilu D 13 je moral Kaledin zbrati vse podatke o privatnem življenju carjevem in njegove rodbine. Težavno nalogo je izvršil častno in odlično ter prestal tudi preizkušnjo v strogi molčečnosti.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je nenadoma izginil z ruskega dvora tudi Kaledin. Službo detektiva je vršil nato na štirih različnih delih sveta v štirih različnih vlogah, za štiri različne velesile. V mednarodni detektivski službi je znan kot K 14, OM 66, ZM 34, pa tudi pod imenom Ferdinand. Vse svoje življenje je bil Kaledin za časa službe vedno v smrtni nevarnosti. Osemkrat je bil težko ranjen, nešteto krat je gledal smrti v oči, toda vselej je svojo nalogo rešil, pošteno, častno in v popolno zadovoljstvo tistega, ki ga je poslal.

V svoji službi je Kaledin srečal samo

eno osebo, ki ga je ukanila. Bila je to, kakor sam pripoveduje v svojih spominih, avstrijska vohunka lepa Rozika. Rozika je bila preoblečena in tako vestno ter skrbno maskirana kot berač, da je Kaledin, ki jo je leto dni zasledoval, ni mogel prepoznati, čeprav sta se ob neki priliki skupno vozila in skupno potovala dan in dve noči. Zanimivo je tudi, kaj pravi na stara leta sloviti mednarodni detektiv Kaledin o ženskah. Po njegovem naziranju so zlasti lepe ženske hudičeva bitja, ki se jih je treba izogibati kakor samega hudiča. Detektiv ne sme imeti srca, ne sme poznati ljubezni in strast ter hrepenenje po zapeljivim ženskem telesu mu more biti tuje. Ženske so ugonobile na stotine odličnih detektivskih talentov. Sam o sebi pa pravi: »Vohun aD ni več nevaren. Detektiv v pokolu se zanima samo še za ribce.«

Gospodarske beležke

Razglas za nabavo pšenice za vojsko. Kakor v prejšnjih letih tako bo tudi letos nabavljalo vojaštvo potrebne količine pšenice potom komisijanskega nakupa direktno od naroda t. j. od producenta. Pod producentom se razume: Vsak posameznik, ki iz svojega lastnega imetja producira pšenico in isto pripelje na prodajno jaštvo. Vsak posameznik, ki pripelje pšenico radi prodaje za račun svoje zadruge, ekonomije ali posestva, ali svojega gospodarja producenta-posestnika. Ostale osebe, ki to prodajo vrše za račun poljedelskih zadrug in okolice ter njihovih društev, oziroma ostalih zadrugnih ustanov kakor: kmetijskih, žitnih, agrarnih itd. **Osebe, ki niso producenti-poljedelci kakor trgovci, spekulanti, posredovalci, banke itd. se izključujejo od tega komisijanskega nakupa.** S producenti, ki razpolagajo z večjo količino pšenice, se lahko s svojimi pismenimi ponudbami ne-

Mali oglasi

Razno

MOSKE MAJICE po Din 14.—dobite pri Trpinu, Vetrinjska 15. 2261
Če želite kvalitetni pisalni stroj, tedaj kupite neuničljiv »WANDERER - CONTINENTAL«. — Cene smo za 20% znižali. — Samoprodaja: Ivan Legat, specialista za pisarniške stroje, Maribor, Vetrinjska 30. Podružnica Ljubljana, Prešernova ul. 44. 2569

Posest

DRUŽINSKE HIŠE vrt, od 10.000; posestva, vinograde od 30.000; vije, obrestosne hiše od 50.000 dinarjev naprej. **Gostilne, graščine** prodaja Posredovalnica, Maribor, Slovenska ul. 26. 3558

Prodaj

PISALNI STROJ »ERIKA« novi model, napredaj. Tattenbachova ul. 5. 3567

PRODAM KNJIZICO Ljubljanske kreditne banke najvišjemu ponudniku. Ponudbe na upravo lista pod »8000« 3564

Pristen **CVETLIČNI SMREKOV MED** letošnjega pridelka po 15 Lin kg in pristen ajdov med po 13 Din za kg oddaja Kmetijska družba, Maribor, Meljska cesta 12, tel. 2083. Dobi se vsako množino. Pri večjem odjemu popust. 3553

MOTORNO KOLO

500 ccm, generalno popravljeno, tipa 1933, priložnostno na prodaj. Vprašati Prosenag, Maribor, Aleksandrova cesta 44-II, desno. 3562
Trajno trde specialne **KUMARCE ZA VLAGANJE** oddaja Krempl, Radvanje. 3462

Službo dobi

MALA DRUŽINA sprejme starejšo gospodinjstvo za stalno, ki lahko položi kavčijo. Našlov v upravo »Večernika«. 3570

PRODAJALKA s kavčijo se takoj sprejme. Stanovanje in hrana v hiši. Plača 400—500 Din. Pomudbe pod »Kavčija« na upravo »Večernika«. 3565

Ako res hočeš dobro in lahko kolo

ki prenese vse strapace, oglej si zalogo v novo otvorjeni trgovini koles in radio aparatov **„Blaupunkt“** na Kralja Petra trgu v poslojpu Pokojninskega zavoda **Godec.**

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je naš soprog, oče, stari oče itd., gospod

LUKA POTISK usnjar

v torek ob pol 12. uri po dolgi bolezni v 81. letu za vedno zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 23. julija ob 16.15 uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju. 5371

Sv. maša zadušnica se bo brala v petek ob 7. uri v stolni cerkvi.

Maribor, dne 22. julija 1936.

Žalujoča rodbina Potiskova in ostalo sorodstvo.

Žrtev zveste ljubezni

Zgodovinski roman 18

Domovina našega polkovnika ni bila niti lepa Francija, niti bogata Nemčija, ampak hladna, peščena in siromašna Poljska. Na svojo očetjavo je bil ponosen, kakor se ponša pesnik s svojim novim vencem ali ljubavnik s svojo devojko, ki jo vsi občudujejo in slavijo, njene ga srca si pa razen njega nihče ne more pridobiti.

Lewinski je bil torej Poljak, njegov značaj pa se ni dosti razlikoval od značaja njegovih vojnih tovarišev. V njem je bilo nekaj vzhodnjaške malomarnosti in brezbrčnosti za sebe. Usodi se je povsem prepustil. Lewinski pa se je odlikoval tudi z veliko mero viteštva. Čast mu je bila enakovredna in celo več kakor življenje, nevarnost mu je dajala pobudo za važna dela, slava pa je predstavljala višek vseh njegovi želji.

Ko je v bitki pri Slavkovu jahal Napoleon na svojem rjavcu ob svoji hrabri vojski, je opazil na nizkem peščinem brežuljku sovražno katerijo, koje dobro merjeni ogenj je desetkoval francosko konjenico. V tem neprijetnem položaju zakliče:

»Kdor zamaši tem nergačem žrela, dobi višji čin in mojo posebno milost.«

»Kaj mi je za čin, svitli vladar? Doseči hočem le vašo milost in celo pohvalo. To je zame največji ponos in nagrada.« spregovori ognjevitio tedanji stotnik Lewinski, carjev pobočnik. Vzame dva eska drona Poljakov in zdirja v ognju dvanajstih topov proti sovražniku.

Bitka, ki jo je moral izvojevati, je bila, kakor si lahko mislimo, krvava in ljuta. Trije deli stotnikove četice popadajo, on sam se težko ranjen zruši s konja, osta-

nek hrabrih Poljakov pa v silnem zaletu le osvoji neprijateljske topove.

Po bitki pride car k ranjenemu junaku in mu reče:

»Imenujem vas za majorja. Z lastno krvjo ste si pridobili ta čin.«

»Ne, ne, svitli vladar, ne morem sprejeti« odgovori mladi častnik.

»Zakaj ne?« vpraša vladar začuden.

»Ko sem se spustil v napad, sem obljubil zavzeti baterijo zato, da si pridobim milost in pohvalo Vašega carskega Veličanstva, ne pa radi višjega čina. Razen tega nisem niti videl, ko so moji sokoli osvojili topove, ker me je sovražna krogla že prej vrgla s konja. Poručniku Matruszewskemu gre hvala za to zmago, on je zavzel topove, on je zmagal. Svitli vladar, njega izvolite odlikovati!«

»Ti Poljaki so pa res prava utelešena poštenost,« reče slavni vojvoda, imenuje omenjenega poročnika stotnikom, hrabremu Lewinskemu pa tudi ne odtegne obljubljenega čina, vrhu tega pa mu podeli še zvezdo častne legije in mu zagotovi svojo milost. S to milostjo ni nikoli sko-

paril in si je z njo pridobil mnogo vnetih privržencev. Mladega Lewinskega je dokaz carjeve naklonjenosti popolnoma očaral. Napoleon si je s tem osvojil njegovo glavo in srce tako, da je o našem Poljaku nekoč izjavil:

»Če bi mi Bog pri določanju dni mojega življenja dopustil, da nekaj svojih dni odkupim za celo življenje kateregakoli človeka, pač ne bi dolgo premišljal. Kar na mestu bi se spremenil v polkovnika Lewinskega.«

Napoleon pa ni samo na bojnem polju rad videl, upošteval in odlikoval svojega ljubljena. Tudi v sijajnih, pozlačenih dvo ranah carske palače mu je bil drag in mil. Čeprav je namreč mladi junak že od detinstva vojskoval, mu prirojeni čut za lepoto, obiteljska tradicija in viteški značaj le niso pustili, da se tako težko pregreši proti etiketi, kakor so grešili hrabri, a niti najmanj dvorski vojaki ustanovitelja nove vladarske hiše.

(Se bo nadaljevalo.)